Република Србија
Аутономна Покрајина Војводина
Град Вршац
Градска изборна комисија Града Вршца
Број: 013-2-384/2022-II-01
25.децембар 2023.године
Вршац, Трг победе 1

ЗАПИСНИК

Записник је вођен на **XV** седници Градске изборне комисије Града Вршца (у даљем тексту: Комисија) одржане дана 25. 12. 2023. године у просторијама Комисије, са почетком у **8.00** часова.

Присутни:
- **Ален Делкић**, председник Комисије,
- **Душица Панић**, заменик председника Комисије,
- **Милорад Цвјетковић,** члан Комисије,
- **Пера Кантар,** члан Комисије,
- **Ненад Тасић**,заменик члана Комисије,
- **Јовица Илић**, члана Комисије,
- **Сања Кесић**,заменик члана Комисије,
- **Цветко Баковић**, члана Комисије,
- **Борислав Жајски**,заменик члана Комисије,
- **Александра Богданов**, члана Комисије,
- **Драган Веригић**,заменик члана Комисије,
- **Андријана Максимовић**, секретар Комисије,
- **Славица Поповић**,заменик секретара Комисије,
- **Милош Зонић**, члана Комисије,
- **Ивана Васић**, заменик члана Комисије у проширеном саставу,
- **Лајош Лантош**, члан Комисије у проширеном саставу,
- **Дејан Пантовић**, члана Комисије,
- **Миломир Величковић**, заменик члана Комисије у проширеном саставу,
- **Небојша Југа**, заменик члана Комисије у проширеном саставу,
- **Славиша Преда**, заменик члана Комисије у проширеном саставу,
- **Дорина Јованов**, члана Комисије у проширеном саставу,
- **Душка Марковић**,заменик члана Комисије у проширеном саставу.

Седницом Градске изборне комисије председава Ален Делкић, председник Комисије, и констатује да постоји кворум за одржавање седнице и пуноважно одлучивање. Председник комисије је поздравио све присутне, затим је изнео тачке дневног реда и предложио дневни ред из позива.

Пошто предлога за измену или допуну дневног реда није било, председавајући констатује да је једногласно утврђен следећи

ДНЕВНИ РЕД

1. Верификација записника и аката донетих на седници одржаној дана 21. 12. 2023. године;

2. Доношење Решења о одбацивању захтева подносиоца проглашене изборне листе кандидата за народне посланике за поништавање гласања на бирачком месту у Граду Вршцу на свим бирачким местима у Граду Вршцу као неблаговременог;
3. Доношење Решења о одбијању захтева подносиоца проглашене изборне листе кандидата за посланике у Скупштини Аутономне покрајине Војводине за поништавање гласања на бирачком месту у Граду Вршцу на свим бирачким местима у Граду Вршцу као неоснованог;
4. Доношење Решења о стављању ван снаге Збирног извештаја о резултатима гласања на изборима за посланике у Скупштини Аутономне покрајине Војводине на бирачким местима на територији Града Вршца;
5. Доношење Решења о стављању ван снаге Збирног извештаја о резултатима гласања на изборима за народне посланике на бирачким местима на територији Града Вршца;
6. Разно.

Ад 1

Председник Комисије упознаје присутне да је Комисија у обавези да верификује записник са седнице која је одржана 21.12.2023. године.

Након изнетог излагања од стране председника Комисије Алена Делкића, једногласно је донет

ЗАКЉУЧАК

Верификује се записник са седнице одржане дана 21.12.2023. године.

Ад 2

Председник Комисије упознаје присутне да је дана 22. децембра. 2023. године у 9.30 часова Градска изборна комисија Града Вршца је запримила Захтев подносиоца проглашене изборне листе кандидата за народне посланике СРБИЈА ПРОТИВ НАСИЉА – МИРОСЛАВ МИКИ АЛЕКСИЋ – МАРИНИКА ТЕПИЋ (СТРАНКА СЛОБОДЕ И ПРАВДЕ, НАРОДНИ ПОКРЕТ СРБИЈЕ, ЗЕЛЕНО-ЛЕВИ ФРОНТ, НЕ ДАВИМО БЕОГРАД, ЕКОЛОШКИ УСТАНАК – ЂУТА, ДЕМОКРАТСКА СТРАНКА, ПОКРЕТ СЛОБОДНИХ ГРАЂАНА, СРБИЈА ЦЕНТАР, ЗАЈЕДНО, ПОКРЕТ ЗА ПРЕОКРЕТ, УДРУЖЕНИ СИНДИКАТИ СРБИЈЕ „СЛОГА“, НОВО ЛИЦЕ СРБИЈЕ) за поништавање гласања на бирачком месту у Граду Вршцу број 013-2-377/2023-II-01, а који је поднет дана 20. децембра 2023. године препорученом пошиљком у 21.00 часова.

Након прочитаног захтева од стране председника за реч се јавио Милорад Цвјетковић члан Градске изборне комисије који је рекао да су сви записници потписани и да су чланови могли да истакну примедбе као и да је у захтеву све декларативно наведено и да нема везе са Вршцем, као и да није препознао да се примедбе односе на Вршац.

Милош Зонић члан Градске изборне комисије у проширеном саставу је истакао да је у питању циркуларни допис, писмо и да није видео да је ико имао примедби иако је било посматрача па и ОЕБС је био присутан.

Председник комисије је истакао да су посматрачи усмено саопштили да су задовољни како се овде спровео бирачки процес. Ишли су на гласање ван бирачког места и били на примопредаји бирачког материјала и били су одушевљени како је све протекло. Нису хтели да се мешају у рад и зато нису ни потписали записнике.

Заменик члана Градске изборне комисије у проширеном саставу Миломир Величковић је истакао да је било примедби од стране посматрача Црте. Да су поднели пријаву у полицији и да ће и он да иде да да изјаву пошто је у Уљми у просторијама Српске Напредне Странке приметио бирачки списак. Као и да није јасно како се у списку налазе особе које су преминуле а да других из неког разлога нема у бирачком списку.
Председник комисије је упознао присутне да је бирачки списак јаван као и да је био на увиду. Било је доста људи који су и на дан избора дошли да провере зашто их нема у бирачком списку. Утврђено је да им је адреса пасивизирана и то од стране МУП-а због неплаћене казне или неког другог разлога.

Након изнетих дискусија председник Комисије Ален Делкић предложио је да се **ОДБАЦИ** захтев подносиоца проглашене изборне листе кандидата за народне посланике за поништавање гласања на бирачком месту у Граду Вршцу број 013-2-377/2023-II-01 поднет дана 20. децембра 2023. године препорученом пошиљком у 21.00 часова, а коју је запримила Градска изборна комисија дана 22. децембра 2023. године у 9.30 часова, због неправилности током спровођења гласања на свим бирачким местима који се налазе на територији Градске изборне комисије Града Вршца који је поднела проглашена изборна листа СРБИЈА ПРОТИВ НАСИЉА – МИРОСЛАВ МИКИ АЛЕКСИЋ – МАРИНИКА ТЕПИЋ (СТРАНКА СЛОБОДЕ И ПРАВДЕ, НАРОДНИ ПОКРЕТ СРБИЈЕ, ЗЕЛЕНО-ЛЕВИ ФРОНТ, НЕ ДАВИМО БЕОГРАД, ЕКОЛОШКИ УСТАНАК – ЋУТА, ДЕМОКРАТСКА СТРАНКА, ПОКРЕТ СЛОБОДНИХ ГРАЂАНА, СРБИЈА ЦЕНТАР, ЗАЈЕДНО, ПОКРЕТ ЗА ПРЕОКРЕТ, УДРУЖЕНИ СИНДИКАТИ СРБИЈЕ „СЛОГА“, НОВО ЛИЦЕ СРБИЈЕ), као **НЕБЛАГОВРЕМЕН**, па је са два гласа против и једанаест гласова за, донето

Р Е Ш Е Њ Е

1. ОДБАЦУЈЕ СЕ захтев подносиоца проглашене изборне листе кандидата за народне посланике за поништавање гласања на бирачком месту у Граду Вршцу број 013-2-377/2023-II-01 поднет дана 20. децембра 2023. године препорученом пошиљком у 21.00 часова, а коју је запримила Градска изборна комисија дана 22. децембра 2023. године у 9.30 часова, због неправилности током спровођења гласања на свим бирачким местима који се налазе на територији Градске изборне комисије Града Вршца који је поднела проглашена изборна листа СРБИЈА ПРОТИВ НАСИЉА – МИРОСЛАВ МИКИ АЛЕКСИЋ – МАРИНИКА ТЕПИЋ (СТРАНКА СЛОБОДЕ И ПРАВДЕ, НАРОДНИ ПОКРЕТ СРБИЈЕ, ЗЕЛЕНО-ЛЕВИ ФРОНТ, НЕ ДАВИМО БЕОГРАД, ЕКОЛОШКИ УСТАНАК – ЋУТА, ДЕМОКРАТСКА СТРАНКА, ПОКРЕТ СЛОБОДНИХ ГРАЂАНА, СРБИЈА ЦЕНТАР, ЗАЈЕДНО, ПОКРЕТ ЗА ПРЕОКРЕТ, УДРУЖЕНИ СИНДИКАТИ СРБИЈЕ „СЛОГА“, НОВО ЛИЦЕ СРБИЈЕ), као **НЕБЛАГОВРЕМЕН**.

2. Ово решење објављује се на веб-презентацији Републичке изборне комисије.

3. Ово решење ступа на снагу даном објављивања.

О б р а з л о ж е њ е

Дана 22. децембра. 2023. године у 9.30 часова Градска изборна комисија Града Вршца је запримила Захтев подносиоца проглашене изборне листе кандидата за народне посланике СРБИЈА ПРОТИВ НАСИЉА – МИРОСЛАВ МИКИ АЛЕКСИЋ – МАРИНИКА ТЕПИЋ (СТРАНКА СЛОБОДЕ И ПРАВДЕ, НАРОДНИ ПОКРЕТ СРБИЈЕ, ЗЕЛЕНО-ЛЕВИ ФРОНТ, НЕ ДАВИМО БЕОГРАД, ЕКОЛОШКИ УСТАНАК – ЋУТА, ДЕМОКРАТСКА СТРАНКА, ПОКРЕТ СЛОБОДНИХ ГРАЂАНА, СРБИЈА ЦЕНТАР, ЗАЈЕДНО, ПОКРЕТ ЗА ПРЕОКРЕТ, УДРУЖЕНИ СИНДИКАТИ СРБИЈЕ „СЛОГА“, НОВО ЛИЦЕ СРБИЈЕ) за поништавање

гласања на бирачком месту у Граду Вршцу број 013-2-377/2023-II-01, а који је поднет дана 20. децембра 2023. године препорученом пошиљком у 21.00 часова.

У захтеву је наведено да, полазећи од чињенице да су избори за народне посланике Народне скупштине Републике Србије од 17. децембра 2023. године спроведени у условима грубог кршења права на слободне и једнаке изборе, Коалиција Србија против насиља подноси захтев за поништавање гласања на свим бирачким местима на територији Изборне комисије због неправилности током спровођења гласања и свих других делова изборног поступка: кандидовања, изборне кампање, вођења бирачког списка, чувања изборног материјала и заштите изборног права. Изборно право је сложено те се делотворно може остварити једино уколико се узму у обзир сви аспекти појма слободних и једнаких избора сагледани кроз све делове изборног поступка. Навели су да су избори начин формирања представничких органа власти у демократији и легитимисања читавог политичког система. Отуда се и Уставом Републике Србије проглашава начело народне суверености и прописују минимална правила изборног права, укључујући ту и једнакост изборног права и слободу избора (чл. 2 и 52). Према томе, ако Република Србија жели да буде верна своме уставном одређењу као државе у којој сувереност потиче од грађана који је остварују преко својих слободно изабраних представника она мора да уреди и спроведе правила свог изборног права тако да искључи могућности злоупотребе изборног процеса и отуђења власти од грађана. У супротном избори у Србији су само псеудодемократски плашт који служи томе да прикрије свевлашће једног човека - Александра Вучића.

Даље, навели су да право на слободне изборе у фази изборне кампање подразумева да су бирачи имали могућност да се истинито, потпуно и правовремено информишу о свим кандидатима и странкама. Посматрано из другог угла, кандидати и странке којима се онемогући да изнесу своје изборне програме у медијима неће бити у стању да спроведу успешну кампању, чиме се повређује уставни захтев слободе и једнакости избора. Произлази да би требало обавезати медије да се непристрасно односе према свим политичким странкама. Новим Законом о електронским медијима, продужен је (са 10 на 30 дана) рок који се односи на период забране вођења „функционерске кампање"; међутим, том приликом, пропуштено је да се правно стање уподоби фактичком стању у Републици Србији, а све на основу претходних изборних циклуса и имајући у виду суштину и смисао оваквих одредаба закона. Чланом 62. новог закона прописано је да тридесет дана пре дана одређеног за гласање медији не могу извештавати о званичним јавним скуповима на којима се отварају инфраструктурни и други објекти (путеви, мостови, школе, болнице, фабрике и сл.), односно обележава почетак изградње таквих објеката ако на тим скуповима учествују јавни функционери који су кандидати за председника Републике, народне посланике, посланике у скупштини аутономне покрајине и одборнике у скупштини јединице локалне самоуправе. Буквалним и дословним тумачењем ових одредаба, могло би се, на први поглед, констатовати да актуелни председник републике не потпада под рестрикције на које се члан 62. закона односи, имајући у виду да 17. децембра нису одржани председнички избори на којима је он био кандидат, а да, логично, није био ни кандидат за народног посланика, односно одборника. Међутим, имајући у виду ratio који стоји иза тумачења овако формулисане одредбе (не нужно и законодавца), потпуно је јасно да је смисао оваквог решења у спречавању могућности злоупотребе функције коју та особа обнаша, а у сврху постојеће изборне кампање. С обиром да је Александар Вучић био, мало је рећи, доминантно лице у кампањи листе „Србија не сме да стане", како на републичком, тако и на покрајинском и локалном нивоу, а да је поред тога, његово име било истакнуто и у називу сваке од ових листа, потпуно је јасно да је на овај начин суштински изиграно начело и смисао спречавања функционерске кампање које се неколико изборних циклуса уназад позиционирало као тренд који ова власт обилато користи. О овоме је нашироко писала и указивала и организација ЦРТА и то у више наврата.

Даље, навели су да иако је у Коначном извештају Мисије за посматрање избора ОЕБС/ОДИХР о председничким и парламентарним изборима одржаним 3. априла 2022. године изражена сумња у тачност бирачког списка и као једна од приоритетних препорука наведена потреба да се спроведе потпуна ревизија

бирачког списка и регистара грађана, уз учешће свих релевантних актера укључујући и политичке странке и представнике цивилног друштва (стр. 32 Извештаја), до данас ништа није предузето у том правцу. Штавише, постоје докази да су у току овог изборног процеса манипулације са евиденцијом о пребивалишту и бирачким списком угрозиле опште и једнако изборно право грађана и грађанки Републике Србије, како је оно гарантовано чл. 52. ст. 1. Устава Србије. Министарство унутрашњих послова (МУП) које води евиденцију о пребивалишту оглушило се о захтеве за приступ информацијама од јавног значаја за добијање информација о пријавама и пасивизацији пребивалишта, односно доставило непотпуне податке (в. нпр. Извештај Центра за истраживање, транспаретност и одговорност објављен 23.11.2023, стр. 16), чиме је онемогућило отклањање сумњи у манипулације миграцијама грађана. МУП је објавио податке о кретању активних пријава пребивалишта у Београду закључно са 31. октобром 2023. године, али како су ти подаци дати збирно за малолетна и пунолетна лица, ни из њих није могуће извући несумњиве закључке. У вези са овим, постоји и основана сумња да је дошло до „пребацивања бирача" из јединица локалне самоуправе у којима се не спроводе локални избору у оне у којима се ти избори спроводе (а посебно у Београд). О томе сведочи и изјава Милана Стаматовића, донедавног председника општине Чајетина и коалиционог партнера Српске напредне странке о „пребацивању бирача". Непосредно пред одржавање избора 17. децембра, Коалицији Србија против насиља и политичким странкама које је чине обратило се на хиљаде грађана и грађанки, пре свега Београда, који су нам доставили позиве за гласање које су пронашли у својим зградама, а који су остали нераспоређени, за лица која не живе у тим зградама, односно за лица за која поуздано знају да су преминула. О томе сведоче и неке од примедаба који чине саставни део записника са бирачких места (примера ради, в. записнике за бирачких места у Београду - број 2, 13 у општини Нови Београд или број 1 и 26 у општини Врачар). Наводе да још једна врста сумњи у погледу исправности бирачког списка односи се на тзв. увоз бирача, посебно из суседне Републике Српске. О томе постоје снимци и фотографије које су у току изборног дана забележили представници подносилаца изборних листа и акредитовани посматрачи. Посебно забрињава чињеница да су гласачи из Републике Српске који су довожени или самостално долазили на сам изборни дан, само ради гласања, гласали и на локалним изборима, иако у складу са Законом о локалним и изборима и Законом о пребивалишту и боравишту не би требало да буду уписани у изводе из бирачког списка за локалне изборе. Према члану 3. Закона о локалним изборима право да бира одборнике и ла буде биран за одборника има пунолетни држављанин Републике Србије над којим није продужено родитељско право, односно који није потпуно лишен пословне способности и који има пребивалиште на територији јединице локалне самоуправе у којој остварује изборно право. Закон о пребивалишту и боравишту грађана, у члану 3, дефинише пребивалиште као место у коме се грађанин настанио са намером да у њему стално живи, односно место у коме се налази центар његових животних активности, професионалних, економских, социјалних и других веза које доказују његову трајну повезаност с местом у коме се настанио. Исто, Покрајинском скупштинском одлуком о избору посланика у Скупштину АП Војводине, у члану 3, предвиђено је да право да бира посланике и да буде биран за посланика има пунолетни држављанин Републике Србије који има пребивалиште на територији Покрајине, над којим није продужено родитељско право, односно који није потпуно лишен пословне способности. Чињеница да су ови грађани боравили у Србији искључиво ради гласања указује на то да не испуњавају услове из Закона о пребивалишту и боравишту грађана, а самим тим. ни активно бирачко право на локалним изборима или покрајинским изборима. У том смислу илустративан је пример Николе Нешића, министра сигурности Босне и Херцеговине који је гласао на парламентарним и покрајинским изборима на бирачком месту у Новом Саду, односно Јелена Тривић, председника Народног фронта, политичке странке из БиХ која је гласала на бирачком месту у Земуну. Све ово указује на озбиљне манипулације у оквиру Јединственог бирачког списка које изборне комисије не смеју занемарити, с обзиром на то да оволико број различитих неправилности има директан утицај на изборне резултате, посебно у Београду (и то како за локалне изборе за одборнике Скупштине града Београда, тако и за парламентарне изборе спроведене на територији Београда).

Даље, наводе да је гласање материјална радња која се састоји у опредељивању бирача, на бирачком месту, за кандидата чији избор за народног представника жели. Оно је средишња фаза изборног процеса. Понекада се сами избори поистовећују с гласањем, а бирачко право изједначава с правом гласа. Основно значење слободних избора уско је везано управо за гласање и своди слободне и једнаке изборе на слободу гласања и тајност гласања. Слобода гласања најпре значи право бирача да одлучи хоће ли изаћи на изборе или не, односно да излазак на изборе није обавезан већ да искључиво зависи од воље самог бирача. Та слободе се повређује прављењем паралелних бирачких спискова, као и присиљавањем бирача да гласају давањем и примањем мита у ширем и ужем смислу те речи. Тајност гласања се најпре обезбеђује прописивањем гласања на бирачком месту и уређењем бирачког места тако да се омогући попуњавање гласачког листића без опасности да други сазнају како је бирач гласао. Бирач има не само право, већ и обавезу тајног гласања, да не открије како је гласао. То правило се штити и забраном коришћења мобилних телефона и фотографских апарата, чијом употребом би бирач, под притиском кандидата, односно њихових предлагача, сам могао да наруши тајност свога гласа.

Навели су да ЗИНП изричито забрањује прављење спискова бирача који су изашли или нису изашли на изборе ван службене евиденције у изводу из бирачког списка (члан 98 став 3 тачка 4). Међутим, на изборима од 17. децембра 2023. прављени су паралелни спискови бирача изашлих на гласање. Они су вођени како на самим бирачким местима, од стране чланова бирачких одбора предложених од владајуће коалиције, и то противно законској забрани установљеној чланом 98. став 3. тачка 4. ЗоИНП, тако и испред бирачких места у свим општинама и градовима широм Србије, које поступање је финално било усмерено на евидентирање изашлих бирача како би се преостали бирачи који нису изашли на изборе приморали да то учине. Овим је игнорисана законска забрана прописана чланом 4. став 2. ЗоИНП, по којој нико нема право да спречава или приморава бирача да гласа. Притисци на бираче вршени су масовно и организовано. Постојање паралелних бирачких спискова уочено је на више општина на територији Града Београда, примера ради на територији општине Нови Београд на бирачком месту број 13 где је у Записнику о посматрачима контатовано да је вођена паралелна евиденција од стране чланова бирачког одбора са именима лица која су гласала; затим, на територији општине Младеновац на бирачком месту број 27 у Записнику о посматрачима констатован је проналазак паралелног бирачког списка ван бирачког места; на територији општине Нови Београд на бирачком месту број 138 такође је уочено постојање паралелног бирачког списка где је члан локалне изборне комисије изашао на лице места и уочио ову неправилност. Такође, наведене неправилности уочене су од стране чланова бирачког одбора и то на БМ бр. 45 - општина Чукарица, БМ бр. 33, 134, 136-149 - Нови Београд; БМ бр. 43 - Палилула, и на многим другим бирачким местима на територији Града Београда. На територији општине Рашка на бирачком месту број 7 у Записнику о посматрачима је констатована примедба да је на мање од 50 метара од бирачког места уочен паркиран ауто плаве боје у којем су се налазили паралелни бирачки спискови, као и да су уочена два мушкарца која су претила члану локалне изборне комисије. Такође, на бирачком месту број 121 на територији града Новог Сада у Записнику о раду бирачког одбора је констатовано да је у 9 часова на самом улазу у бирачко место уочено више непознатих особа које воде паралелне бирачке спискове за више бирачких места (БМ бр. 118, БМ бр. 119, БМ бр. 120). На истом месту су уочена и пет аутомобила са отвореним гепецима у којима су се налазили паралелни бирачки спискови и више особа које воде евиденцију о њима, док су испред аутомобила уочене и колоне грађана који су гласали и на том месту. Такође, многе неправилности су уочене и на бирачком месту број 11 у општини Бачки Петровац и исте су контатоване Записником о раду бирачког одбора. Поред побројаних неправилности, уочене су и констатоване и многе друге, а увид у исте може се извршити на сајту Републичке изборне комисије. Ниједан од ових случајева није процесуиран од стране надлежних државних органа у домену својих законских овлашћења. Поводом конкретних догађаја, током изборног дана поднете...

Даље, наведено је да нуђење, давање, обећавање награде, поклона или какве друге користи да на изборима гласа у корист одређеног лица односно предлога, казниће се новчаном казном или затвором до три

године (члан 153 Кривичног закона). Куповина гласова вршена је како злоупотребом јавних ресурса, односно давањем и примањем мита за глас посредством центара за социјални рад, тако и директном куповином, о чему посебно постоје докази у виду снимака који су процурели из владајуће странке, а на којима се јасно види организован начин плаћања бирача у замену за глас, уз обавезу тог истог бирача да свој избор на бирачким местима докаже фотографисањем гласачког листића. Примера ради, на територији општине Нови Београд на бирачком месту број 76 уочена директна куповина гласова у 11:28 часова, а која је констатована и Записником о раду бирачког одбора. Такође, притисак на бираче и ограничење њихове слободне изборне воље извршено је и на начин што су бирачи били присиљени да фотографишу своје гласачке листиће, а што је документовано у виду многих примедби које су унете у Записнике о раду бирачког одбора и Записнике о посматрачима. Тако је одмах по сазнању за извршење овог кривичног дела, предато више кривичних пријава надлежним јавним тужилаштвима и то: на бирачким местима број 84 у Шапцу, у Горњој Врањској у " Дому културе" и на бирачком месту број 33 у Шапцу, у ОШ"Вук Караџић", Улица Стефана Првовенчаног број 1, Вишем јавном тужилаштву, Посебном одељењу за сузбијање корупције у Новом Саду, те поред више бирачких места у Београду-Земун, поред ОШ " Раде Кончар" Вишем јавном тужилаштву, Посебном одељењу за сузбијање корупције у Београду.

Навели су да је дана 8. децембра 2023. године 16 чланова и заменика чланова Републичке изборне комисије поднело захтев за хитно одржавање седнице РИК, како би се уредила битна питања изборног процеса која су остала ван домашаја материје подзаконских аката које је РИК доносила уочи расписивања избора. Као једно од најистакнутијих питања изброног процеса, које притом уопште нема своје правно уређење, подносоци захтева доставили су формално редиговани Предлог одлуке о допуни Упутства о примопредаји изборног материјала пре и после гласања. Овим Предлогом од Републичке изборне комисије захтевано је да изменом сопственог подзаконског акта прецизно уреди начин на који се изборни материјал чува, како би се спречиле све могуће манипулације у погледу садржине вреће са изборним материјалом. Захтевано је, између осталог, да се постојећа правна празнина уреди тако што би се прописала обавеза закључавања и печаћења просторије са материјалом, отварање ове просторије само на основу одлуке изборне комисије, вођење записника о отварању просоторије, као и дежурства представника подносилаца проглашених изборних листа.

Републичка изборна комисија пронашла је излаз из разматрања суштине овог захтева у процедуралним пословничким разлозима, не осврћући се притом на суштину и целисходност предложених правила. Притом, само годину дана раније, током спровођења истовремених парламентарних, председничких и појединих локалних избора 2022. године, изборни процес био је компромитован управо нестанком изборног материјала, што је имало одлучујући утицај на поступање Управног суда по правним средствима изјављеним на одлуке изборних комисија. Управо због таквог искуства, Републичка изборна комисија морала је да закаже хитну седницу са предложеним тачкама дневног реда. Уместо тога, Републичка изборна комисија се према поднетим предлозима држала пасивно, да би следећу седницу заказала тек 15. децембра, само дан пре изборног дана, када је већ било прекасно да се интервенише у нормативне текстове подзаконских аката. Такође, користећи се процедуралним средствима, Републичка изборна комисија ускратила је подносиоцима предлога могућност да своје предлоге могу да образлажу на седници и истичу аргументе у њихову корист, те су подносиоци морали говорити под тачком разно, која, опет из разлога пословничке процедуре, није омогућила отварање свеобухватне расправе и гласање о предлозима. Тиме је Републичка изборна комисија показала недемократичност у свом раду, неразумевање за потребе изборног процеса и допустила могућност да се садржина изборног материјала компромитује са неизвесним правним последицама, противно обавези чувара законитости изборног процеса предвиђеном чланом 24. став 1. тачка 1. ЗоИНП. Поступање по предлозима од 8. децембра 2023. године представља само један од бројних случајева где је Републичка изборна комисија користила процедуралне разлоге како би избегла расправљање о кључним питањима изборног процеса.

Из напред наведених разлога, Коалиција Србија против насиља оцењује спроведене изборе за народне посланике незаконитим, непоштеним и нелегитимним, због чега захтева поништавање гласања на свим бирачким местима на територији Изборне комисије.

Градска изборна комисија Града Вршца је, претходно испитујући захтев, у смислу одредби члана 162. став 1. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, бр. 18/16 и 95/18 – Аутентично тумачење и бр. 2/23 – Одлука УС), а у складу са чланом 148. став 1. Закона о избору народних посланика којим је предвиђено да се одредбе закона којима се уређује општи управни поступак сходно примењују на одлучивање о захтеву, утврдила да је захтев подносиоца проглашене изборне листе кандидата за народне посланике СРБИЈА ПРОТИВ НАСИЉА – МИРОСЛАВ МИКИ АЛЕКСИЋ – МАРИНИКА ТЕПИЋ (СТРАНКА СЛОБОДЕ И ПРАВДЕ, НАРОДНИ ПОКРЕТ СРБИЈЕ, ЗЕЛЕНО-ЛЕВИ ФРОНТ, НЕ ДАВИМО БЕОГРАД, ЕКОЛОШКИ УСТАНАК – ЂУТА, ДЕМОКРАТСКА СТРАНКА, ПОКРЕТ СЛОБОДНИХ ГРАЂАНА, СРБИЈА ЦЕНТАР, ЗАЈЕДНО, ПОКРЕТ ЗА ПРЕОКРЕТ, УДРУЖЕНИ СИНДИКАТИ СРБИЈЕ „СЛОГА“, НОВО ЛИЦЕ СРБИЈЕ) за поништавање гласања на бирачком месту број 013-2-377/2023-II-01 поднет дана 20. децембра 2023. године у 21.00 часова препорученом пошиљком, те да је исти неблаговремен.

Одредбом члана 148. Закона о избору народних посланика („Службени гласник РС“, број 14/22) прописано је подносилац проглашене изборне листе има право да у року од 72 часа од затварања бирачког места поднесе захтев за поништавање гласања на бирачком месту због неправилности током спровођења гласања.

Избори за народне посланике одржани су дана 17. децембра 2023. године, те је гласање на територији Града Вршца трајало непрекидно од 7.00 до 20.00 часова, сходно одредби члана 91. Закона о избору нароних посланика.

У складу са наведеним, рок за подношење захтева за поништавање гласања на бирачком месту због неправилности током спровођења гласања истекао је 20. децембра 2023. године у 20.00 часова.

Како је захтев подносиоца проглашене изборне листе кандидата за народне посланике СРБИЈА ПРОТИВ НАСИЉА – МИРОСЛАВ МИКИ АЛЕКСИЋ – МАРИНИКА ТЕПИЋ (СТРАНКА СЛОБОДЕ И ПРАВДЕ, НАРОДНИ ПОКРЕТ СРБИЈЕ, ЗЕЛЕНО-ЛЕВИ ФРОНТ, НЕ ДАВИМО БЕОГРАД, ЕКОЛОШКИ УСТАНАК – ЂУТА, ДЕМОКРАТСКА СТРАНКА, ПОКРЕТ СЛОБОДНИХ ГРАЂАНА, СРБИЈА ЦЕНТАР, ЗАЈЕДНО, ПОКРЕТ ЗА ПРЕОКРЕТ, УДРУЖЕНИ СИНДИКАТИ СРБИЈЕ „СЛОГА“, НОВО ЛИЦЕ СРБИЈЕ), за поништавање гласања на бирачком месту у Граду Вршцу број 013-2-377/2023-II-01 поднет дана 20. децембра 2023. године препорученом пошиљком у 21.00 часова за сва бирачка места која се налазе на територији Градске изборне комисије Града Вршца, Градска изборна комисија Града Вршца је утврдила је исти неблаговремен, те је донела одлуку као у диспозитиву.

УПУТСТВО О ПРАВНОМ СРЕДСТВУ: Против овог решења подносилац захтева за поништавање гласања на бирачком месту може поднети приговор Републичкој изборној комисији у року од 72 часа од објављивања овог решења на веб-презентацији Републичке изборне комисије.

Ад 3

Председник Комисије упознаје присутне да је дана 23.12.2023. године Градска изборна комисија Града Вршца је у 9.51 часова обавештена од Покрајинске изборне комисије да је донето Решење Покрајинске изборне комисије 102 Број: 013-167/2023-01 од 22. 12. 2023 године, којим се огласила стварно ненадлежном за поступање и проследила локалним изборним комисијама на територији Аутономне покрајине Војводине захтев КОАЛИЦИЈЕ СРБИЈА ПРОТИВ НАСИЉА, подносиоца

проглашене Изборне листе СРБИЈА ПРОТИВ НАСИЉА - МАРИНИКА ТЕПИЋ – МИХАИЛО БРКИЋ (СТРАНКА СЛОБОДЕ И ПРАВДЕ, НАРОДНИ ПОКРЕТ СРБИЈЕ, ЗЕЛЕНО-ЛЕВИ ФРОНТ, НЕ ДАВИМО БЕОГРАД, ЕКОЛОШКИ УСТАНАК – ЋУТА, ДЕМОКРАТСКА СТРАНКА, ПОКРЕТ СЛОБОДНИХ ГРАЂАНА, СРБИЈА ЦЕНТАР, ЗАЈЕДНО, ПОКРЕТ ЗА ПРЕОКРЕТ, УДРУЖЕНИ СИНДИКАТИ СРБИЈЕ „СЛОГА“, НОВО ЛИЦЕ СРБИЈЕ), кандидата за посланике Скупштине Аутономне покрајине Војводине, за поништавање гласања на свим бирачким местима која се налазе на територији Градске изборне комисије Града Вршца. Наведени захтев поднет је ради поништавања гласања на свим бирачким местима која се налазе на територији Градске изборне комисије Града Вршца.

Након изнетог излагања од стране председника Комисије Алена Делкића, са једним гласом против и дванаест гласова за, донето је

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ захтев КОАЛИЦИЈЕ СРБИЈА ПРОТИВ НАСИЉА, подносиоца проглашене Изборне листе СРБИЈА ПРОТИВ НАСИЉА - МАРИНИКА ТЕПИЋ – МИХАИЛО БРКИЋ (СТРАНКА СЛОБОДЕ И ПРАВДЕ, НАРОДНИ ПОКРЕТ СРБИЈЕ, ЗЕЛЕНО-ЛЕВИ ФРОНТ, НЕ ДАВИМО БЕОГРАД, ЕКОЛОШКИ УСТАНАК – ЋУТА, ДЕМОКРАТСКА СТРАНКА, ПОКРЕТ СЛОБОДНИХ ГРАЂАНА, СРБИЈА ЦЕНТАР, ЗАЈЕДНО, ПОКРЕТ ЗА ПРЕОКРЕТ, УДРУЖЕНИ СИНДИКАТИ СРБИЈЕ „СЛОГА“, НОВО ЛИЦЕ СРБИЈЕ), кандидата за посланике Скупштине Аутономне покрајине Војводине, за поништавање гласања на свим бирачким местима која се налазе на територији Градске изборне комисије Града Вршца, као **НЕОСНОВАН**.

Ово решење се објављује на веб-презентацији Покрајинске изборне комисије.

Образложење

Дана 23.12.2023. године Градска изборна комисија Града Вршца је у 9.51 часова обавештена од Покрајинске изборне комисије да је донето Решење Покрајинске изборне комисије 102 Број: 013-167/2023-01 од 22. 12. 2023 године, којим се огласила стварно ненадлежном за поступање и проследила локалним изборним комисијама на територији Аутономне покрајине Војводине захтев КОАЛИЦИЈЕ СРБИЈА ПРОТИВ НАСИЉА, подносиоца проглашене Изборне листе СРБИЈА ПРОТИВ НАСИЉА - МАРИНИКА ТЕПИЋ – МИХАИЛО БРКИЋ (СТРАНКА СЛОБОДЕ И ПРАВДЕ, НАРОДНИ ПОКРЕТ СРБИЈЕ, ЗЕЛЕНО-ЛЕВИ ФРОНТ, НЕ ДАВИМО БЕОГРАД, ЕКОЛОШКИ УСТАНАК – ЋУТА, ДЕМОКРАТСКА СТРАНКА, ПОКРЕТ СЛОБОДНИХ ГРАЂАНА, СРБИЈА ЦЕНТАР, ЗАЈЕДНО, ПОКРЕТ ЗА ПРЕОКРЕТ, УДРУЖЕНИ СИНДИКАТИ СРБИЈЕ „СЛОГА“, НОВО ЛИЦЕ СРБИЈЕ), кандидата за посланике Скупштине Аутономне покрајине Војводине, за поништавање гласања на свим бирачким местима која се налазе на територији Градске изборне комисије Града Вршца.

Предметни захтев је поднет од Маринике Тепић и Михаила Бркића, овлашћених лица подносиоца Изборне листе СРБИЈА ПРОТИВ НАСИЉА - МАРИНИКА ТЕПИЋ – МИХАИЛО БРКИЋ (СТРАНКА СЛОБОДЕ И ПРАВДЕ, НАРОДНИ ПОКРЕТ СРБИЈЕ, ЗЕЛЕНО-ЛЕВИ ФРОНТ, НЕ ДАВИМО БЕОГРАД, ЕКОЛОШКИ УСТАНАК – ЋУТА, ДЕМОКРАТСКА СТРАНКА, ПОКРЕТ СЛОБОДНИХ ГРАЂАНА, СРБИЈА ЦЕНТАР, ЗАЈЕДНО, ПОКРЕТ ЗА ПРЕОКРЕТ, УДРУЖЕНИ СИНДИКАТИ СРБИЈЕ „СЛОГА“, НОВО ЛИЦЕ СРБИЈЕ), кандидата за посланике Скупштине Аутономне покрајине Војводине.

Наведени захтев поднет је ради поништавања гласања на свим бирачким местима која се налазе на територији Градске изборне комисије Града Вршца.

Подносилац захтева наводи да су избори за посланике Скупштине Аутономне покрајине Војводине од 17. децембра 2023. године спроведени у условима грубог кршења права на слободне и једнаке изборе, те да подноси захтев за поништавање гласања на свим бирачким местима на територији Изборне комисије због неправилности током спровођења гласања и свих других делова изборног поступка: кандидовања, изборне кампање, вођења бирачког списка, чувања изборног материјала и заштите изборног права. Наводи, даље, да је изборно право сложено те се делотворно може остварити једино уколико се узму у обзир сви аспекти појма слободних и једнаких избора сагледани кроз све делове изборног поступка.

Захтев садржи наводе о неправилностима груписане у три целине: 1. Повреда права на слободну и једнаку изборну кампању, 2. Повреда права на слободне и једнаке изборе у вези с вођењем бирачког списка и 3. Повреда слободе гласања са подтачкама Паралелни бирачки спискови и Давање и примање мита у вези са гласањем.

По питању повреде права на слободну и једнаку изборну кампању, у Захтеву се наводи да је новим Законом о електронским медијима, продужен (са 10 на 30 дана) рок који се односи на период забране вођења „функционерске кампање", међутим, том приликом, пропуштено је да се правно стање уподоби фактичком стању у Републици Србији, а све на основу претходних изборних циклуса и имајући у виду суштину и смисао оваквих одредаба закона. Истиче се да би се буквалним и дословним тумачењем одредаба члана 62. наведеног закона могло, на први поглед, констатовати да актуелни председник Републике не потпада под рестрикције на које се овај члан односи, имајући у виду да 17. децембра нису одржани председнички избори на којима је он био кандидат, а да логично није био ни кандидат за народног посланика, односно одборника, али да је, имајући у виду ratio који стоји иза тумачења овако формулисане одредбе (не нужно и законодавца), потпуно јасно да је смисао оваквог решења у спречавању могућности злоупотребе функције коју та особа обнаша, а у сврху постојеће изборне кампање. Износи се да је, с обзиром да је Александар Вучић био доминантно лице у кампањи листе „Србија не сме да стане", како на републичком, тако и на покрајинском и локалном нивоу, а да је поред тога, његово име било истакнуто и у називу сваке од ових листа, потпуно јасно да је на овај начин суштински изиграно начело и смисао спречавања функционерске кампање.

У вези са повредом права на слободне и једнаке изборе у вези с вођењем бирачког списка, наводи се да, иако је у Коначном извештају Мисије за посматрање избора ОЕБС/ОДИХР о председничким и парламентарним изборима одржаним 3. априла 2022. године изражена сумња у тачност бирачког списка и као једна од приоритетних препорука наведена потреба да се спроведе потпуна ревизија бирачког списка и регистара грађана, уз учешће свих релевантних актера укључујући и политичке странке и представнике цивилног друштва (стр. 32 Извештаја), до данас ништа није предузето у том правцу, те да постоје докази да су у току овог изборног процеса манипулације са евиденцијом о пребивалишту и бирачким списком угрозиле опште и једнако изборно право грађана и грађанки Републике Србије, како је оно гарантовано чланом 52. став 1. Устава Републике Србије. Истакнуто је да се овде подносиоцу захтева

непосредно пред одржавање избора 17. децембра 2023. године обратило на хиљаде грађана и грађанки који су доставили позиве за гласање које су пронашли у својим зградама и кућама а који су остали нераспоређени за лица која не живе ту, односно за лица за која поуздано знају да су преминула. Наводи се да је Покрајинском скупштинском одлуком о избору посланика у Скупштину АП Војводине у члану 3. предвиђено да право да бира посланике и да буде биран за посланика има пунолетни држављанин Републике Србије који има пребивалиште на територији Покрајине над којим није продужено родитељско право, односно који није потпуно лишен пословне способности, те да чињеница да су ови грађани боравили у Србији искључиво ради гласања указује на то да не испуњавају услове из Закона о пребивалишту и боравишту грађана, а самим тим ни активно бирачко право на локалним изборима или покрајинским изборима, те да је у том смислу илустративан пример министра сигурности Босне и Херцеговине који је гласао на парламентарним и покрајинским изборима на бирачком месту у Новом Саду. Све наведено, према тврдњама подносиоца Захтева, указује на озбиљне манипулације у оквиру Јединственог бирачког списка које изборне комисије не смеју занемарити, с обзиром на то да оволики број различитих неправилности има директан утицај на изборне резултате.

У погледу повреде слободе гласања, истакнуто је да је гласање материјална радња која се састоји у опредељивању бирача, на бирачком месту за кандидата чији избор за народног представника жели и да је основно значење слободних избора уско везано управо за гласање и своди слободне и једнаке изборе на слободу гласања и тајност гласања, те да значи право бирача да одлучи хоће ли изаћи на изборе или не, односно да излазак на изборе није обавезан, већ да искључиво зависи од воље самога бирача. Подносилац захтева наводи да се та слобода повређује прављењем паралелних бирачких спискова као и присиљавањем бирача да гласају давањем и примањем мита, да се тајност гласања обезбеђује прописивањем гласања на бирачком месту и уређењем бирачког места, како би се омогућило попуњавање гласачког листића без опасности да други сазнају како је бирач гласао, те да бирач има не само право већ и обавезу тајног гласања, а које правило се штити и забраном коришћења мобилних телефона и фотографских апарата чијом би употребом бирач, под притиском кандидата, односно њиховог предлагача, сам могао да наруши тајност свог гласања.

Истакнуто је и да је покрајинском скупштинском одлуком о избору посланика у Скупштину Аутономне покрајине Војводине и другим прописима изричито забрањено прављење спискова бирача који су изашли или нису изашли на изборе ван службене евиденције у Изводу из бирачког списка, али да су на изборима 17. децембра 2023. године прављени паралелни спискови бирача изашлих на гласање, да су вођени на самом бирачком месту од стране чланова бирачког одбора предложених од владајуће коалиције, као и испред бирачких места у свим општинама и градовима широм Војводине, што је противно правилима изборног процеса установљеним наведеном покрајинском скупштинском одлуком. Према тврдњама подносиоца захтева притисци на бираче вршени су масовно и организовано, те се наводи да је на бирачком месту број 121 на територији Града Новог Сада у Записнику о раду бирачког одбора констатовано да је у 9.00 часова на самом улазу у бирачко место уочено више непознатих особа које воде паралелне бирачке спискове за више бирачких места (бм 118,119,120), као и да је истом месту уочено пет аутомобила са отвореним гепецима у којима су се налазили паралелни бирачки спискови и више особа које воде евиденцију о њима, а испред аутомобила уочене су и колоне грађана који су гласали на том бирачком месту. Такође је указано на неправилности које су уочене и на бирачком месту број 11 у Општини Бачки Петровац, а које су констатоване у Записнику о раду бирачког одбора.

Подносилац захтева истиче да су уочене и констатоване и многе друге неправилности које се могу констатовати увидом на сајту Републичке изборне комисије и да ниједан од ових случаја није процесуиран од стране надлежних државних органа у оквиру законских овлашћења.

У Захтеву се истиче да је вршена и куповина гласова, како злоупотребом јавних ресурса, односно давањем и примањем мита за глас посредством центара за социјални рад, тако и директном куповином, о чему посебно постоје докази у виду снимака на којима се јасно види организован начин плаћања бирачу у замену за глас, уз обавезу бирача да свој избор докаже фотографисањем гласачког листића.

Из напред наведених разлога, подносилац захтева оцењује да су спроведени избори незаконити, непоштени и нелегитимни због чега захтева поништавање гласања на свим бирачким местима на територији Изборне комисије.

Градска изборна комисија Града Вршца, претходно испитујући Захтев, утврдила је да је предметни захтев КОАЛИЦИЈЕ СРБИЈА ПРОТИВ НАСИЉА поднет Покрајинској изборној комисији 20.12.2023. у 19.50 часова и заведен је под 102 Бројем: 013-167/2023-01, у року од 72 часа од момента затварања бирачких места, у складу са чланом 148. Покрајинске скупштинске одлуке о избору посланика у Скупштину Аутономне покрајине Војводине, као ненадлежном органу.

Како је овај Захтев од стране Покрајинске изборне комисије прослеђен дана 23.12.2023. године Градској изборној комисији Града Вршца, Градска изборна комисија Града Вршца је становишта да Захтев треба узети у разматрање дајући учеснику у изборном поступку највиши обим права који може да му припадне, па је оцењено да је предметни захтев благовремен, дозвољен и изјављен од овлашћеног лица, а имајући у виду да је чланом 148. ст. 1. и 3. наведене покрајинске скупштинске одлуке прописано да подносилац проглашене изборне листе има право да у року од 72 часа од затварања бирачког места поднесе захтев за поништавање гласања на бирачком месту због неправилности током спровођења гласања и да о наведеном захтеву одлучује локална изборна комисија.

Градска изборна комисија Града Вршца је, у поступку разматрања навода Захтева, претходно констатовала:

- да, у складу са чланом 148. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о избору посланика у Скупштину Аутономне покрајине Војводине подносилац проглашене изборне листе има право да у року од 72 часа од затварања бирачког места поднесе захтев за поништавање гласања на бирачком месту због неправилности током спровођења гласања;
- да се у Захтеву ни на једном месту не помиње гласање на територији Града Вршца, односно да се не указује ни на једну конкретну неправилност учињену на било којем конкретном бирачком месту у Граду Вршцу.

Поводом навода тачке 1. Захтева о повреди права на слободну и једнаку изборну кампању, Градска изборна комисија Града Вршца је констатовала:

- да се изнете примедбе не односе на правила поступка спровођења гласања на бирачком месту, чија повреда може да буде искључиви предмет захтева за поништавање гласања као правног средства у поступку заштите изборног права према Покрајинској скупштинској одлуци о избору

посланика у Скупштину Аутономне покрајине Војводине, због чега се Градска изборна комисија Града Вршца не може изјашњавати о наводним повредама наведеним у тачки 1. Захтева;

- да се кључне примедбе односе на правилну примену, тумачење и домашај одредбе члана 62. Закона о електронским медијима („Службени гласник РС“, број 92/23), а да је, на основу члана 7. став 1. тачка 9) наведеног закона, за контролу и надзор над радом пружалаца медијских услуга и старање о доследној примени одредаба тог закона надлежно искључиво Регулаторно тело за електронске медије, те да његове евентуалне повреде не могу бити предмет разматрања од стране Градске изборне комисије Града Вршца у поступку заштите изборног права по основу захтева за поништавање гласања на бирачком месту.

Поводом навода тачке 2. Захтева о повреди права на слободне и једнаке изборе у вези с вођењем бирачког списка, Градска изборна комисија Града Вршца је констатовала:

- да се изнете примедбе не односе на конкретну повреду учињену приликом гласања на било ком бирачком месту у Града Вршца, већ искључиво на вођење и ажурирање Јединственог бирачког списка и вођење евиденције о пребивалишту грађана;

- да је вођење и ажурирање Јединственог бирачког списка уређено посебним законом, Законом о јединственом бирачком списку („Службени гласник РС“, бр. 104/09 и 99/11), те да Јединствени бирачки списак, у складу са чланом 2. наведеног закона, води Министарство државне управе у локалне самоуправе (став 1), а да део бирачког списка за подручје јединице локалне самоуправе ажурира општинска, односно градска управа, као поверен посао (став 2);

- да је вођење евиденције пребивалишта грађана уређено посебним законом, Законом о пребивалишту и боравишту грађана („Службени гласник РС“, број 87/11), те да је, према члану 24. став 1. наведеног закона, за вођење евиденције пребивалишта надлежно Министарство унутрашњих послова;

- да наведеним законима није предвиђена никаква надлежност органа за спровођење избора за посланике Скупштине Аутономне покрајине Војводине, укључујући ту и Градску изборну комисију Града Вршца, за примену или надзор над применом одредаба ових закона;

- да предмет захтева за поништавање гласања на бирачком месту могу да буду искључиво неправилности учињене у поступку гласања на бирачком месту којима је дошло до повреде правила поступка прописаних Покрајинском скупштинском одлуком о избору посланика у Скупштину Аутономне покрајине Војводине, те да предмет наведеног правног средства који разматра орган за спровођење избора за посланике Скупштине Аутономне покрајине Војводине не могу да буду неправилности у примени других закона, укључујући ту вођење и ажурирање Јединственог бирачког списка као јединствене евиденције грађана Републике Србије са бирачким правом, или евиденције о пребивалишту грађана;

- да је за слање позива бирачима за гласање, у складу са чланом 86. Покрајинске скупштинске одлуке о избору посланика у Скупштину Аутономне покрајине Војводине и Главом V. Упутства за спровођење Закона о јединственом бирачком списку („Службени гласник РС“, бр. 15/12, 88/18, 67/20, 40/21, 90/21 и 16/22), надлежан општински, односно градски орган управе, те да се уредност достављања и тачност тих позива не може преиспитивати у поступку по захтеву за поништавање гласања на бирачком месту, јер не могу да представљају неправилност у поступку спровођења гласања на бирачком месту;

- да позивање на примедбе у записницима о раду бирачких одбора у другим јединицама локалне самоуправе Граду Новом Саду и Општини Бачки Петровац, као доказ наводних неправилности

не може да буде доказ којим се оспорава правилност спроведеног поступка гласања на бирачким местима у Граду Вршцу.

Поводом навода тачке 3. Захтева о повреди слободе гласања, Градска изборна комисија Града Вршца је констатовала:

- да прављење спискова бирача који су изашли или нису изашли на изборе, ван службене евиденције у изводу из бирачког списка, у складу са чланом 98. став 3. Покрајинске скупштинске одлуке о избору посланика у Скупштину Аутономне покрајине Војводине представља нарушавање реда на бирачком месту, услед којег бирачки одбор може да прекине гласање док се ред не успостави, али да не представља неправилност у поступку спровођења гласања која би за последицу имала поништавање целокупног гласања на бирачком месту;

- да се паушално наведена оцена да су на изборима од 17. децембра 2023. године вођени паралелни спискови бирача како на самим бирачким местима тако и испред бирачких места у свим општинама и градовима широм Војводине са навођењем примера у Новом Саду и Бачком Петровцу, не може сматрати доказаном чињеницом да је та околност, уколико се десила, без обзира што не може да доведе до поништавања гласања, учињена и на бирачким местима на територији Града Вршца;

- да тврдње о наводној куповини гласова упућују на извршење кривичног дела Давање и примање мита у вези са гласањем из члана 156. Кривичног законика („Службени гласник РС“, бр. 85/05, 88/05 - исправка, 107/05 - исправка, 72/09, 111/09, 121/12, 104/13, 108/14, 94/16 и 35/19), чије постојање може да буде предмет искључиво кривичног поступка, а не поступка заштите изборног права пред органом за спровођење избора, тако да Градска изборна комисија Града Вршца није могла да се упушта у разматрање основаности навода из Захтева, имајући у виду да се ради о паушалним наводима овде подносиоца захтева.

На основу свега наведеног, Градска изборна комисија Града Вршца је закључила да се Захтевом не указује ни на једну конкретну неправилност учињену на било ком конкретном бирачком месту у Граду Вршцу која би била основ за усвајање Захтева и поништавање гласања на бирачким местима на територији Града ВРшца, што, по оцени Градске изборне комисије Града Вршца, подносилац Захтева неосновано захтева.

У складу са свим изнетим, Градска изборна комисија Града Вршца је закључила да нису испуњени услови за усвајање Захтева за поништавање гласања на изборима за посланике Скупштине Аутономне покрајине Војводине од 17. децембра 2023. године на свим бирачким местима на територији Града Вршца, с обзиром на то да се неправилности на које се указује у Захтеву не могу сматрати доказаним неправилностима које би довеле до поништавања гласања на територији Града Вршца, тако да је донета одлука како је наведено у диспозитиву овог решења.

УПУТСТВО О ПРАВНОМ СРЕДСТВУ: Против овог Решења може се изјавити приговор Покрајинској изборној комисији преко Градске изборне комисије Града Вршца у року од 72 часа од објављивања решења на веб-презентацији Покрајинске изборне комисије.

Ад 4

Председник Комисије упознаје присутне да је Градској изборној комисији Града Вршца достављен путем имејла дана 23.12.2023. године у 9.51 часова Захтев КОАЛИЦИЈЕ СРБИЈА ПРОТИВ НАСИЉА, подносиоца проглашене Изборне листе СРБИЈА ПРОТИВ НАСИЉА - МАРИНИКА ТЕПИЋ – МИХАИЛО БРКИЋ (СТРАНКА СЛОБОДЕ И ПРАВДЕ, НАРОДНИ ПОКРЕТ СРБИЈЕ, ЗЕЛЕНО-ЛЕВИ ФРОНТ, НЕ ДАВИМО БЕОГРАД, ЕКОЛОШКИ УСТАНАК – ЋУТА, ДЕМОКРАТСКА СТРАНКА, ПОКРЕТ СЛОБОДНИХ ГРАЂАНА, СРБИЈА ЦЕНТАР, ЗАЈЕДНО, ПОКРЕТ ЗА ПРЕОКРЕТ, УДРУЖЕНИ СИНДИКАТИ СРБИЈЕ „СЛОГА“, НОВО ЛИЦЕ СРБИЈЕ), кандидата за посланике Скупштине Аутономне покрајине Војводине, за поништавање гласања на свим бирачким местима која се налазе на територији Градске изборне комисије Града Вршца, а након што се Покрајинска изборна комисија Решењем 102 број 013-167/2023-01 од 22.12.2023. године огласила ненадлежном за поступање по овој правној ствари. Градска изборна комисија Града Вршца је донела Збирни извештај о резултатима гласања на изборима за посланике у Скупштини Аутономне покрајине Војводине на бирачким местима на територији Града Вршца број 013-2-374/2023-II-01 од 21.12.2023. године који је објављен на веб-презентацији дана 21.12.2023. године у 19:12:03 часова.

Полазећи од наведеног, Градска изборна комисија Града Вршца је утврдила да је Захтев КОАЛИЦИЈЕ СРБИЈА ПРОТИВ НАСИЉА, подносиоца проглашене Изборне листе СРБИЈА ПРОТИВ НАСИЉА - МАРИНИКА ТЕПИЋ – МИХАИЛО БРКИЋ (СТРАНКА СЛОБОДЕ И ПРАВДЕ, НАРОДНИ ПОКРЕТ СРБИЈЕ, ЗЕЛЕНО-ЛЕВИ ФРОНТ, НЕ ДАВИМО БЕОГРАД, ЕКОЛОШКИ УСТАНАК – ЋУТА, ДЕМОКРАТСКА СТРАНКА, ПОКРЕТ СЛОБОДНИХ ГРАЂАНА, СРБИЈА ЦЕНТАР, ЗАЈЕДНО, ПОКРЕТ ЗА ПРЕОКРЕТ, УДРУЖЕНИ СИНДИКАТИ СРБИЈЕ „СЛОГА“, НОВО ЛИЦЕ СРБИЈЕ), кандидата за посланике Скупштине Аутономне покрајине Војводине, за поништавање гласања на свим бирачким местима која се налазе на територији Градске изборне комисије Града Вршца поднет од стране овлашћених лица у законском року, те је донето решење као у диспозитиву.

Након изнетог излагања од стране председника Комисије Алена Делкића, једногласно је донето

РЕШЕЊЕ

1. **СТАВЉА СЕ ВАН СНАГЕ** Збирни извештај о резултатима гласања на изборима за посланике у Скупштини Аутономне покрајине Војводине на бирачким местима на територији Града Вршца број 013-2-374/2023-II-01 од 21.12.2023. године по службеној дужности због поднетог Захтева КОАЛИЦИЈЕ СРБИЈА ПРОТИВ НАСИЉА, подносиоца проглашене Изборне листе СРБИЈА ПРОТИВ НАСИЉА - МАРИНИКА ТЕПИЋ – МИХАИЛО БРКИЋ (СТРАНКА СЛОБОДЕ И ПРАВДЕ, НАРОДНИ ПОКРЕТ СРБИЈЕ, ЗЕЛЕНО-ЛЕВИ ФРОНТ, НЕ ДАВИМО БЕОГРАД, ЕКОЛОШКИ УСТАНАК – ЋУТА, ДЕМОКРАТСКА СТРАНКА, ПОКРЕТ СЛОБОДНИХ ГРАЂАНА, СРБИЈА ЦЕНТАР, ЗАЈЕДНО, ПОКРЕТ ЗА ПРЕОКРЕТ, УДРУЖЕНИ СИНДИКАТИ СРБИЈЕ „СЛОГА“, НОВО ЛИЦЕ СРБИЈЕ), кандидата за посланике Скупштине Аутономне покрајине Војводине, за поништавање гласања на свим бирачким местима која се налазе на територији Градске изборне комисије Града Вршца.

2. Ово решење се објављује на веб-презентацији Покрајинске изборне комисије.

Образложење

У складу са чланом 148. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о избору посланика у Скупштину Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број 40/23) прописано је, између осталог, да подносилац проглашене изборне листе има право да у року од 72 часа од затварања бирачког места поднесе захтев за поништавање гласања на бирачком месту због неправилности током спровођења гласања.

Градској изборној комисији Града Вршца је достављен путем имејла дана 23.12.2023. године у 9.51 часова Захтев КОАЛИЦИЈЕ СРБИЈА ПРОТИВ НАСИЉА, подносиоца проглашене Изборне листе СРБИЈА ПРОТИВ НАСИЉА - МАРИНИКА ТЕПИЋ – МИХАИЛО БРКИЋ (СТРАНКА СЛОБОДЕ И ПРАВДЕ, НАРОДНИ ПОКРЕТ СРБИЈЕ, ЗЕЛЕНО-ЛЕВИ ФРОНТ, НЕ ДАВИМО БЕОГРАД, ЕКОЛОШКИ УСТАНАК – ЂУТА, ДЕМОКРАТСКА СТРАНКА, ПОКРЕТ СЛОБОДНИХ ГРАЂАНА, СРБИЈА ЦЕНТАР, ЗАЈЕДНО, ПОКРЕТ ЗА ПРЕОКРЕТ, УДРУЖЕНИ СИНДИКАТИ СРБИЈЕ „СЛОГА“, НОВО ЛИЦЕ СРБИЈЕ), кандидата за посланике Скупштине Аутономне покрајине Војводине, за поништавање гласања на свим бирачким местима која се налазе на територији Градске изборне комисије Града Вршца, а након што се Покрајинска изборна комисија Решењем 102 број 013-167/2023-01 од 22.12.2023. године огласила ненадлежном за поступање по овој правној ствари.

Градска изборна комисија Града Вршца је донела Збирни извештај о резултатима гласања на изборима за посланике у Скупштини Аутономне покрајине Војводине на бирачким местима на територији Града Вршца број 013-2-374/2023-II-01 од 21.12.2023. године који је објављен на веб-презентацији дана 21.12.2023. године у 19:12:03 часова.

Полазећи од наведеног, Градска изборна комисија Града Вршца је утврдила да је Захтев КОАЛИЦИЈЕ СРБИЈА ПРОТИВ НАСИЉА, подносиоца проглашене Изборне листе СРБИЈА ПРОТИВ НАСИЉА - МАРИНИКА ТЕПИЋ – МИХАИЛО БРКИЋ (СТРАНКА СЛОБОДЕ И ПРАВДЕ, НАРОДНИ ПОКРЕТ СРБИЈЕ, ЗЕЛЕНО-ЛЕВИ ФРОНТ, НЕ ДАВИМО БЕОГРАД, ЕКОЛОШКИ УСТАНАК – ЂУТА, ДЕМОКРАТСКА СТРАНКА, ПОКРЕТ СЛОБОДНИХ ГРАЂАНА, СРБИЈА ЦЕНТАР, ЗАЈЕДНО, ПОКРЕТ ЗА ПРЕОКРЕТ, УДРУЖЕНИ СИНДИКАТИ СРБИЈЕ „СЛОГА“, НОВО ЛИЦЕ СРБИЈЕ), кандидата за посланике Скупштине Аутономне покрајине Војводине, за поништавање гласања на свим бирачким местима која се налазе на територији Градске изборне комисије Града Вршца поднет од стране овлашћених лица у законском року, те је донето решење као у диспозитиву.

УПУТСТВО О ПРАВНОМ СРЕДСТВУ: Против овог збирног извештаја подносилац проглашене изборне листе и бирач који је уписан у извод из бирачког списка на бирачком месту који се налази на територији Градске изборне комисије Града Вршца могу поднети приговор Покрајинској изборној комисији у року од 72 часа од објављивања збирног извештаја на веб-презентацији.

Ад 5

Председник Комисије упознаје присутне да је Градској изборној комисији Града Вршца дана 20. децембра 2023. године препорученом пошиљком у 21.00 часова, а коју је запримила Градска изборна комисија дана 22. децембра 2023. године у 9.30 часова, поднет Захтев КОАЛИЦИЈЕ

СРБИЈА ПРОТИВ НАСИЉА, подносиоца проглашене Изборне листе СРБИЈА ПРОТИВ НАСИЉА – МИРОСЛАВ МИКИ АЛЕКСИЋ – МАРИНИКА ТЕПИЋ (СТРАНКА СЛОБОДЕ И ПРАВДЕ, НАРОДНИ ПОКРЕТ СРБИЈЕ, ЗЕЛЕНО-ЛЕВИ ФРОНТ, НЕ ДАВИМО БЕОГРАД, ЕКОЛОШКИ УСТАНАК – ЋУТА, ДЕМОКРАТСКА СТРАНКА, ПОКРЕТ СЛОБОДНИХ ГРАЂАНА, СРБИЈА ЦЕНТАР, ЗАЈЕДНО, ПОКРЕТ ЗА ПРЕОКРЕТ, УДРУЖЕНИ СИНДИКАТИ СРБИЈЕ „СЛОГА“, НОВО ЛИЦЕ СРБИЈЕ), кандидата за народне посланике за поништавање гласања на свим бирачким местима која се налазе на територији Градске изборне комисије Града Вршца. Градска изборна комисија Града Вршца је донела Збирни извештај о резултатима гласања на изборима за народне посланике на бирачким местима на територији Града Вршца број 013-2-373/2023-II-01 од 21.12.2023. године који је објављен на веб-презентацији дана 21.12.2023. године у 19:09:55 часова.

Одредбом члана 119. став 3. Закона о избору народних посланика прописано је ако је поднето правно средство због неправилности током спровођења гласања на бирачком месту и ако је поднето правно средство против решења којим се констатује да се на бирачком месту не могу утврдити резултати гласања, односно решења којим се поништава гласање на бирачком месту, рок за доношење и достављање збирног извештаја о резултатима гласања рачуна се од дана када су локалној изборној комисији достављене одлуке о свим поднетим правним средствима. Полазећи од наведеног, Градска изборна комисија Града Вршца је утврдила да је КОАЛИЦИЈА СРБИЈА ПРОТИВ НАСИЉА, подносилац проглашене Изборне листе СРБИЈА ПРОТИВ НАСИЉА – МИРОСЛАВ МИКИ АЛЕКСИЋ – МАРИНИКА ТЕПИЋ (СТРАНКА СЛОБОДЕ И ПРАВДЕ, НАРОДНИ ПОКРЕТ СРБИЈЕ, ЗЕЛЕНО-ЛЕВИ ФРОНТ, НЕ ДАВИМО БЕОГРАД, ЕКОЛОШКИ УСТАНАК – ЋУТА, ДЕМОКРАТСКА СТРАНКА, ПОКРЕТ СЛОБОДНИХ ГРАЂАНА, СРБИЈА ЦЕНТАР, ЗАЈЕДНО, ПОКРЕТ ЗА ПРЕОКРЕТ, УДРУЖЕНИ СИНДИКАТИ СРБИЈЕ „СЛОГА“, НОВО ЛИЦЕ СРБИЈЕ) кандидата за народне посланике поднела захтев за поништавање гласања на свим бирачким местима која се налазе на територији Градске изборне комисије Града Вршца због неправилности током спровођења гласања, те је донето решење као у диспозитиву.

Након изнетог излагања од стране председника Комисије Алена Делкића, једногласно је донето

РЕШЕЊЕ

3. **СТАВЉА СЕ ВАН СНАГЕ** Збирни извештај о резултатима гласања на изборима за народне посланике на бирачким местима на територији Града Вршца број 013-2-373/2023-II-01 од 21.12.2023. године по службеној дужности због поднетог Захтева КОАЛИЦИЈЕ СРБИЈА ПРОТИВ НАСИЉА, подносиоца проглашене Изборне листе СРБИЈА ПРОТИВ НАСИЉА – МИРОСЛАВ МИКИ АЛЕКСИЋ – МАРИНИКА ТЕПИЋ (СТРАНКА СЛОБОДЕ И ПРАВДЕ, НАРОДНИ ПОКРЕТ СРБИЈЕ, ЗЕЛЕНО-ЛЕВИ ФРОНТ, НЕ ДАВИМО БЕОГРАД, ЕКОЛОШКИ УСТАНАК – ЋУТА, ДЕМОКРАТСКА СТРАНКА, ПОКРЕТ СЛОБОДНИХ ГРАЂАНА, СРБИЈА ЦЕНТАР, ЗАЈЕДНО, ПОКРЕТ ЗА ПРЕОКРЕТ, УДРУЖЕНИ СИНДИКАТИ СРБИЈЕ „СЛОГА“, НОВО ЛИЦЕ СРБИЈЕ), кандидата за народне посланике, за поништавање гласања на свим бирачким местима која се налазе на територији Градске изборне комисије Града Вршца.

4. Ово решење се објављује на веб-презентацији Републичке изборне комисије.

Образложење

У складу са чланом 148. став 1. Закона о избору народних посланика („Службени гласник РС“, број 14/22) прописано је, између осталог, да подносилац проглашене изборне листе има право да у року од 72 часа од затварања бирачког места поднесе захтев за поништавање гласања на бирачком месту због неправилности током спровођења гласања.

Градској изборној комисији Града Вршца је поднет дана 20. децембра 2023. године препорученом пошиљком у 21.00 часова, а коју је запримила Градска изборна комисија дана 22. децембра 2023. године у 9.30 часова, Захтев КОАЛИЦИЈЕ СРБИЈА ПРОТИВ НАСИЉА, подносиоца проглашене Изборне листе СРБИЈА ПРОТИВ НАСИЉА – МИРОСЛАВ МИКИ АЛЕКСИЋ – МАРИНИКА ТЕПИЋ (СТРАНКА СЛОБОДЕ И ПРАВДЕ, НАРОДНИ ПОКРЕТ СРБИЈЕ, ЗЕЛЕНО-ЛЕВИ ФРОНТ, НЕ ДАВИМО БЕОГРАД, ЕКОЛОШКИ УСТАНАК – ЋУТА, ДЕМОКРАТСКА СТРАНКА, ПОКРЕТ СЛОБОДНИХ ГРАЂАНА, СРБИЈА ЦЕНТАР, ЗАЈЕДНО, ПОКРЕТ ЗА ПРЕОКРЕТ, УДРУЖЕНИ СИНДИКАТИ СРБИЈЕ „СЛОГА“, НОВО ЛИЦЕ СРБИЈЕ), кандидата за народне посланике за поништавање гласања на свим бирачким местима која се налазе на територији Градске изборне комисије Града Вршца.

Градска изборна комисија Града Вршца је донела Збирни извештај о резултатима гласања на изборима за народне посланике на бирачким местима на територији Града Вршца број 013-2-373/2023-II-01 од 21.12.2023. године који је објављен на веб-презентацији дана 21.12.2023. године у 19:09:55 часова.

Одредбом члана 119. став 3. Закона о избору народних посланика прописано је ако је поднето правно средство због неправилности током спровођења гласања на бирачком месту и ако је поднето правно средство против решења којим се констатује да се на бирачком месту не могу утврдити резултати гласања, односно решења којим се поништава гласање на бирачком месту, рок за доношење и достављање збирног извештаја о резултатима гласања рачуна се од дана када су локалној изборној комисији достављене одлуке о свим поднетим правним средствима.

Полазећи од наведеног, Градска изборна комисија Града Вршца је утврдила да је КОАЛИЦИЈА СРБИЈА ПРОТИВ НАСИЉА, подносилац проглашене Изборне листе СРБИЈА ПРОТИВ НАСИЉА – МИРОСЛАВ МИКИ АЛЕКСИЋ – МАРИНИКА ТЕПИЋ (СТРАНКА СЛОБОДЕ И ПРАВДЕ, НАРОДНИ ПОКРЕТ СРБИЈЕ, ЗЕЛЕНО-ЛЕВИ ФРОНТ, НЕ ДАВИМО БЕОГРАД, ЕКОЛОШКИ УСТАНАК – ЋУТА, ДЕМОКРАТСКА СТРАНКА, ПОКРЕТ СЛОБОДНИХ ГРАЂАНА, СРБИЈА ЦЕНТАР, ЗАЈЕДНО, ПОКРЕТ ЗА ПРЕОКРЕТ, УДРУЖЕНИ СИНДИКАТИ СРБИЈЕ „СЛОГА“, НОВО ЛИЦЕ СРБИЈЕ) кандидата за народне посланике поднела захтев за поништавање гласања на свим бирачким местима која се налазе на територији Градске изборне комисије Града Вршца због неправилности током спровођења гласања, те је донето решење као у диспозитиву.

УПУТСТВО О ПРАВНОМ СРЕДСТВУ: Против овог збирног извештаја подносилац проглашене изборне листе и бирач који је уписан у извод из бирачког списка на бирачком месту који се налази на територији Градске изборне комисије Града Вршца могу поднети приговор Републичкој изборној комисији у року од 72 часа од објављивања збирног извештаја на веб-презентацији.

Ад 6

Под тачком разно се нико није јавио за реч.

Седница је завршена у **9.10** часова.

СЕКРЕТАР КОМИСИЈЕ

Андријана Максимовић

ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ

Ален Делкић